

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на **Пламен Димитров Петров**
за присъждане на образователната и научна степен “ДОКТОР”,
направление “ИСТОРИЯ И АРХЕОЛОГИЯ”,
специалност Нова и най-нова обща история.

тема на дисертацията:

КАСПИЙСКИТЕ ПЕРСПЕКТИВИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЕНЕРГИЙНА СИГУРНОСТ

от доц. д-р **Дарина Григорова Григорова**,
Катедра по Нова и съвременна история,
Исторически факултет на СУ “Св. Климент Охридски”

Пламен Димитров е магистър по съвременна история (1992), геополитически анализатор с дългогодишен стаж: редактор в международния отдел на в. “Българска армия” (1994–2008), редактор на сп. “Геополитика” (от 2004 г.), редактор във Военно издателство (от 2008 г.), участник в редица международни проекти и семинари в Украйна, Турция, Румъния, Казахстан, Азербайджан, Армения и др.

Професионалният опит на Пламен Димитров определя научните му интереси в областта на евразийската геоенергийна система и темата на дисертацията – *Каспийските перспективи на европейската енергийна сигурност*, за изследването на която той е зачислен като докторант на Института “Диалог Европа” (2010–2012).

Основният фокус в дисертацията на Пламен Димитров е “енергийната сигурност” в европейския ѝ вариант с всички въздействащи ѝ фактори (геополитически и икономически), от една страна, и “каспийската” ѝ връзка (каспийските нефт и газ) с Централна Азия, Русия и Китай, от друга. В ретроспективния анализ на пътя на “черното злато” в Каспийския регион (глава втора *Каспийският нефт и газ – историческа слава, запаси и съвременен добив*) Пламен Димитров въвежда понятието “геополитическа сложност на нефтените и газовите находища”, за степента на което обозначава пет критерия (глава втора, параграф 2.4.).

Вътрешната логика на дисертацията на Пламен Димитров следва адекватно “геополитическата сложност” в изясняването на геоенергийния баланс в Каспийския регион. Пламен Димитров подлага на сравнителен анализ енергийната политика на Azerbaidzhan, Kazahstan и Turkmenistan на фона на геополитическите и геоекономическите интереси на Русия в региона, от една страна, на геополитическото присъствие на ЕС, Китай и САЩ, от друга, и на регионалната гравитация на Турция и Иран, от трета (глава трета *Конфигурация на каспийската геоенергийна игра*).

Специално внимание в дисертацията е отделено за изясняване на историческите преходи на юридическия статут (подялба) на Каспийско море (глава четвърта *Пъзелът с юридическия статут на Каспийско море*) и на геополитическия смисъл на терминологичните спорове на официално равнище между петте каспийски държави за дефинирането на Каспийския воден басейн като “море” или като “езеро” (глава четвърта, параграф 4.2). Пламен Димитров проследява и крехкия баланс между подялбата на Каспийско море на национални сектори и транснационалните интереси на международните компании извън петте каспийски играчи (глава четвърта, параграф 4.3).

Ако в първа глава преобладава историческият анализ, във втора, трета и четвърта – геополитическият, то в пета глава (*Геометрията на экспортните тръбопроводи*), която е и най-голяма по обем, е приложен геоекономическият подход по темата, чрез който Пламен Димитров дава политическата картография на всички енергийни проекти, свързани с Каспийския регион.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертацията на Пламен Димитров Петров е разработена професионално, използван е интердисциплинарният подход, познават се всички източници по темата, която е приносна в съвременните геополитически изследвания. Всичко това ми дава основания да препоръчам на уважаемото НАУЧНО ЖУРИ да гласува на Пламен Димитров образователната и научна степен “ДОКТОР” по история.

София, 31 март 2012 г.

ЧЛЕН НА ЖУРИ:

доц. д-р Дарина Григорова